MALTA

QORTI CIVILI
PRIM' AWLA

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI

Seduta tad-9 ta' Jannar, 2012

Citazzjoni Numru. 769/2010

Mary Pace

-vs-

Abdulhakim Youssef Azzuz u Josephine Caruana Azzuz

Il-Qorti;

Rat ir-rikors ġuramentat ippreżentat fit-30 ta' Lulju 2010 li permezz tiegħu l-attriċi ppremettiet:

Illi l-attriċi hija l-inkwilina tal-fond 15/3, Triq l-Inġinieri, il-Belt.

Illi l-attriċi ilha tippossjedi għal aktar minn ħamsin sena kamra, taħt it-taraġ tal-Blokka ta' Appartamenti bin-numru 15 Triq l-Inġiniera, l-Belt.

Illi din il-kamra kienet tinsab fil-*ground floor* tal-istess blokka ta' appartamenti u kellha faċċata tal-injam.

Illi dan il-pussess kien ukoll bil-kunsens ta' sid il-kera, ċjoe' Scicluna's Estates.

Illi fl-ewwel Ġimgħa ta' Lulju 2010, il-konvenuti, jew min minnhom, klandestinament u bi vjolenza qabdu u żarmaw l-injam tal-faċċata tal-istess kamra tal-attriċi, żgumbraw din il-kamra mill-effetti mobbli tal-istess attriċi, u spussessaw lill-attriċi mill-pussess ta' din l-istess kamra.

Illi effettivament bl-aġir tagħhom il-konvenuti żarmaw din il-kamra kompletament.

Illi minkejja l-interpellazzjonijiet tal-attriċi, ma kienx hemm reintegrazzjoni għall-istat anteċedenit mill-konvenuti;

Jgħidu għalhekk il-konvenuta, jew min minnhom, għaliex din l-Onorabbli Qorti m'għandhiex:

(i) Tiddikjara li l-fatt li l-konvneuti, jew min minnhom, qabdu u żammew il-kamra ta' taħt it-taraġ, li kienet tinsab fil-*ground floor* tal-Blokka Appartamenti bin-Numru 15, Triq l-Inġinieri, il-Belt, jikkostitwixxi spoll vjolenti u klandestin;

(ii) Tikkkundanna lill-konvenuti, jew min minnhom, li fi żmien qasir u perentorju jirreintegraw lill-attriċi fl-istat anteċedenti għall-istess spoll;

(iii) Fin-nuqqas li dan isir, tawtorizza li l-istess reintegrazzjoni ssir mill-attriċi u dan bl-ispejjeż tal-istess konvenuti, jew min minnhom;

Bl-ispejjeż kontra l-konvenuti, bl-inġunzjoni minn issa għas-subizzjoni; u dana b'rizerva għal kull azzjoni għad-danni spettanti lill-attriċi.

Rat id-dikjarazzjoni maħlufa tal-attriċi u l-lista tax-xhieda.

Rat ir-risposta ġuramentata tal-konvenuti, ppreżentata fit-3 ta’ Diċembru 2010, li permezz tagħha eċċepew:

Illi t-talbiet attriċi huma nfondati billi l-attriċi qatt ma kellha l-pussess vantat u ma hemm l-ebda pussess x’jiġi reintegrat.

Rat id-dikjarazzjoni maħlufa tal-konvenuti u l-lista tax-xhieda.

Rat l-affidavits;

Semgħet il-provi;

Rat l-atti proċesswali u l-verbal tas-seduta tas-7 ta’ Novembru 2011 li permezz tiegħu l-kawża ġiet differita għas-sentenza wara li l-Avukati rispettivi ttrattaw il-kawża;

Ikkunsidrat.

Illi kif jidher ċar mir-rikors promotur din hija kawza ta’ spoll. L-attriċi qed issostni illi l-konvenuti spussessawha minn kamra taħt it-taraġ tal-blokk ta’ appartamenti msemmija fir-rikors. Kif hu magħruf huma tlieta l-elementi rikjesti biex azzjoni ta’ spoll tirnexxi, u ċjoe’:

1. il-pussess – *possedisse;*

2. l-azzjoni spoljattiva li tkun saret bil-moħbi jew kontra l-volonta tal-attur – *spoliatum fuisse;* u

3. li l-azzjoni ssir fi żmien xahrejn minn meta jkun seħħ l-ispoll – *infra bimestre deduxisse*.

Illi l-konvenuti qed jikkontestaw li l-attriċi kellha l-pussess in kwistjoni. Jgħidu li huma neħħew biss dak li sejħulu mbarazz li kien hemm taħt it-taraġ u ċaħdu li kien hemm xi kamra.

Illi fil-fehma tal-Qorti għalhekk il-kwistjoni prinċipali f’din il-kawża hija jekk l-attriċi kellhiex il-pussess rikjest mil-liġi. Hija allura kwistjoni ta’ kredibilita’ għaliex il-kontestazzjoni

tal-konvenuti li dik il-parti hija komuni ghall-ko-proprjetarji (hawn ta' min jgħid li l-attriċi hija nkwilina) ma hijiex rilevanti f'kawża bħal din. Fil-kawża deċiża mill-Qorti tal-Appell fit-28 ta' Mejju 1956 fl-ismijiet **"Vincenzina Cassar et vs Annetto Xuereb Montebello"** l-istess Qorti qalet illi:

"Il-ġurisprudenza tat-Tribunali tagħna dejjem kienet kostanti fl-interpretazzjoni ta' dawn il-liġijiet fis-sens li l-azzjoni ta' spoll hija 'di ordine pubblico', unikament u esklussivament intiża biex timpedixxi li wieħed jagħmel ġustizzja b'idejh mingħajr l-intervent tat-tribunal ċivili u tipprevjeni l-konsegwenzi deplorevoli ta' aġir simili. Għalhekk il-liġi tivvjeta l-allegazzjoni ta' kwalsiasi eċċezzjoni li ma tkunx dilatorja kontra r-reintegrazzjoni u tiċċirkoskrivi l-eżami tal-Qorti għall-fatt biss tal-pusses u tal-ispoll denunzjat. Ir-reintegrazzjoni għandha dejjem tiġi ordnata mill-Qorti, kwantunkwe l-pussess jista' jkun vizzjat u min jikkometti l-ispoll ikun il-veru proprjetarju tal-ħaġa li minnha l-possessur tagħha jkun ġie spoljat."

Illi f'din is-sentenza l-Qorti ċċitat sentenza riportata fil-**Volum XXXIII-ii-83** illi rriteniet *"che la reintegrazione dovra' essere dalla Corte ordinate, comunque viziato possa essere il possesso dell' attore, comunque il citato possa essere il vero propietario della cosa di cui l' attore avesse sofferto lo spoglio; sicche' l' indagine intormo alla legittimita' del possesso, da farsi in altra sede, tornerebbe oziosa in questo giudizio"*.

Illi fis-sentenza **"Delia vs Schembri"** (Prim' Awla – 4 ta' Frar 1958) ġie ritenut illi:

"L-azzjoni ta' spoll iservi biex tipproteġi l-pussess, ikun x'ikun ... li jiġi vjolentement jew okkultament meħuda mingħand il-possessur jew detentur u ġie deċiż kemm-il darba li tapplika wkoll għat-tutela tal-kważi pussess tad-drittijiet legali u hija inerenti għall fatt ta' min b'awtorita privata ... jagħmel għad-dannu ta' terza persuna att li għalkemm jista' jkollu dritt għalih ma jistax jeżerċitah mingħajr intervent tal-Qorti."

Illi fi kliem **Pacifici Mazzoni** spoll vjolent huwa *'qualunque atto arbitrario che per forza privata si compia contro la volontarieta' dello spogliato'*. (**Vol III Sez. 52**).

Illi kif ukoll intqal fil-kawża **"Margherita Fenech vs Pawla Zammit"** deċiża fit-12 ta' April 1958:

"L-actio spolii hija radikata pjuttost fuq l-esiġenzi ta' utilita' soċjali milli fuq il-prinċipju assolut ta' ġustizzja hija eminentement intiża l-protezzjoni ta' kwalunkwe pussess u jiġi impedut liċ-ċittadin privat li jieħu l-liġi f'idejh; b'mod li l-fini tagħha huwa dak li jiġi restawrat l-istat tal-pussess li jkun ġie skonvolt jew turbat."

Illi wieħed ukoll isib dikjarat illi;

Kif kellha okkażjoni tesprimi ruħha l-Onorabbli Qorti tal-Appell, l-indaġini li trid issir hija waħda limitatissima, rigoruża u skarna u ma tinsab f'ebda leġislazzjoni oħra u kompliet tgħid illi għalhekk indaġinijiet bbażati fuq x'jgħidu u ma jgħidux ġuristi u awturi Franċiżi u Taljani huma għal kollox irrilevanti u inapplikabbli fil-kuntest tal-ordinament ġuridiku tagħna – Appell Ċivili – **"Cardona vs Tabone"** – deċiża fid-9 ta' Marzu 1992.

Illi f'din il-kawża l-konvenuti mhumiex jiċħdu li neħħew l-oġġetti li kien hemm taħt it-taraġ pero' jiċħdu li kien hemm xi kamra; skond huma taħt it-taraġ ma kienx allura magħluq.

Illi l-Qorti wara li rat l-affidavits tal-attriċi u binha u semgħet lill-konvenuta in kontro-eżami u jidhrilha li l-verżjoni tal-attriċi hija aktar vero simili; mir-ritratti esebiti minnha jidher ċar li kien hemm l-għeluq għaliex għadhom jidhru s-sinjali tal-imsiemer. L-attriċi tgħid li s-sitwazzjoni kienet hekk għal għexieren ta' snin u għalkemm fil-fond illum okkupat mill-konvenuti kien hemm diversi inkwilini qatt ma kellha xi oġġezzjoni minn xi ħadd minnhom biex ma tpoġġix xi mobbli tagħha hemmhekk.

Għal dawn il-motivi, il-Qorti tiddeċiedi din il-kawża billi tiċħad l-eċċezzjonijiet tal-konvenuti u tilqa' it-

talbiet kollha tal-attriċi. Għall-fini tat-tieni talba tipprefiġġi terminu ta’ xahar, filwaqt li għall-fini tat-tielet talba tinnomina lil AIC Alan Saliba li għandu f’kull każ jissorvelja x-xogħol.

L-ispejjeż jitħallsu mill-konvenuti.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------